

Butlletí de SANITAT VEGETAL

Núm. 3/16 Març 2016

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

Direcció General d'Agricultura i Ramaderia
C/ Reina de la Constança, 4. 07006 Palma
Telèfon 971176666 - Fax 971176847
<http://sanitatvegetal.caib.es>

CÍTRICS

Phytophthora spp.

En cas que es donen pluges primaverals abundants recordeu protegir les plantacions de cítrics contra la podridió d'arrels causada per *Phytophthora* spp. Com ja vos vàrem indicar al mes d'octubre les pràctiques culturals per minimitzar els danys per aquesta malaltia són:

- Evitar situacions d'embassaments d'aigua, afavorint el drenatge.
- Evitar el contacte de l'aigua amb el tronc, separar els difusors del reg per degoteig si fos el cas.
- Mantenir coberta vegetal (p. ex. *Oxalis*, vinagrelles)
- Podar les falces dels arbres o aixecar les branques amb fruits propers a la terra.

Mentre que els tractaments fungicides recomanats són els següents:

Matèria activa
Hidròxid de Coure ¹
Mancozeb + Oxiclorur de Coure ¹
Fosetil-Al ^{1,2}
Metalaxil-M ¹

Observacions:

¹ Contra l'aigualit.

² Contra la podridura d'arrels i la gomosi.

Llegiu atentament les indicacions de l'etiqueta del producte i respecteu les seves indicacions sobre terminis de seguretat, dosis, tractaments per campanya, equips de protecció individual de l'aplicador, etc.

HORTÍCOLES

Míldiu de la ceba (*Peronospora destructor*)

Danys causats pel míldiu de la ceba. (Foto: Howard F. Schwartz, Colorado State University)

Aquesta malaltia fúngica es veu afavorida per la humitat ambiental i els danys apareixen en la parcel·la en cercles o rodals que es van estenent per fer-se cada vegada més grossos. Si es donen les condicions òptimes de temperatura (11-20°C) i humitat suficient (p. ex: per presència de rosades matinals) apareixen taques ovalades de color beix a les fulles de les plantes afectades. Generalment al centre de les taques pot observar-se una característica fructificació fúngica, de color verd-negrós conseqüència de l'esperulació d'*Stemphyllium vesicarium*, fong que colonitza com a sapròfit les zones ja necrosades pel míldiu.

En parcel·les amb antecedents d'aquesta malaltia és convenient dur una pla de fertilització equilibrat, sobretot no abusar del nitrogen, i alleugerar la densitat de plantació.

Les matèries actives fungicides autoritzades per al tractament del mildiu de la ceba són:

Matèria activa
Azoxistrobin
Benalaxil + Mancozeb
Benalaxil + Oxiclòrid de Coure
Clortalonil
Clortalonil + Metalaxim-M
Clortalonil + Oxiclòrid de Coure
Dimetomorf + Piraclòstrobin
Mancozeb
Mamcozeb + Metalaxil
Mancozeb + Metalaxil-M
Mancozeb + Oxiclòrid de Coure
Mancozeb + Sulfat Cuprocàlcic
Maneb
Oxiclòrid de Coure
Òxid Cuprós
Sulfat Cuprocàlcic
Sulfat Tribàsic de Coure
Observacions: Llegiu atentament les indicacions de l'etiqueta del producte i respecte les seves indicacions sobre terminis de seguretat, dosis, tractaments per campanya, equips de protecció individual de l'aplicador, etc.

Mildiu de l'enciam (*Bremia lactucae*)

Igualment que en el cas anterior, en períodes d'humitat prolongada o amb condicions anticiclòniques que afavoreixin dies de temperatura suau sense vent i, per tant, fortes rosades, cal vigilar les plantes i tractar-les quan apareguin els primers símptomes.

És important que no es condensi aigua damunt les fulles de la planta. Una manera d'evitar-ho és llevant les males herbes

Les matèries actives fungicides autoritzades per al tractament del mildiu de l'enciam són:

Matèria activa
Azoxistrobin
Azoxistrobin + Difenconazol
Benalaxil + Cimoxanil + Folpet
Benalaxil-M + Mancozeb
Cimoxanil
Cimoxanil + Folpet
Cimoxanil + Folpet + Fosetil-Al
Cimoxanil + Mancozeb
Cimoxanil + Sulfat Cuprocàlcic
Dimetomorf + Piraclòstrobin
Fenamidona + Fosetil-Al
Fluopicolida + Propamocarb
Folpet
Folpet + Oxiclòrid de Coure + Sulfat Cuprocàlcic
Fosetil + Propamocarb
Lamiranin
Mancozeb
Mancozeb + Metalaxil
Mancozeb + Metalaxil-M
Mancozeb + Oxiclòrid de Coure
Mancozeb + Sulfat Cuprocàlcic
Mandipropamid
Metalaxil-M + Oxiclòrid de Coure
Metiram
Oxiclòrid de Coure + Metalaxil-M
Propamocarb
Observacions: Llegiu atentament les indicacions de l'etiqueta del producte i respecte les seves indicacions sobre terminis de seguretat, dosis, tractaments per campanya, equips de protecció individual de l'aplicador, etc.

FRUITERS

Arrufat (*Taphrina deformans*)

L'arrufat és una de les principals malalties dels fruiters de pinyol, especialment dels melicotoners, encara que també és freqüent trobar-lo als ametlers i més rarament als albercoquers.

Provoca deformacions de les fulles, que adquireixen un color verd clar, vermellós o púrpura. Després, les fulles s'assequen i de vegades cauen quan arriben les temperatures més caloroses de finals de primavera i de l'estiu.

Si les fulles estan afectades durant la floració, l'afecció pot arribar també als fruits, provocant, igualment, deformacions considerables de color vermellós i depreciant-los totalment.

Per controlar aquesta malaltia solen recomanar-se tractaments a la caiguda de la fulla (veure Butlletí d'octubre de 2015), però, en plantacions amb problemes en anys anteriors, és possible que sigui necessari aplicar un segon tractament específic, i uns dels moments òptims per fer-ho és quan comencen a inflar-se les gemmes.

Matèria activa

Captan

Difeconazol

Dodina

Folpet + Oxiclòrid de Coure + Sulfat Cuprocàlcic

Hidròxid cúpric

Oxiclòrid de Coure

Oxiclòrid de Coure + Sulfat Cuprocàlcic

Òxid cuprós

Sulfat cuprocàlcic

Sulfat tribàsic de coure

Tiram

Observacions:

Llegiu atentament les indicacions de l'etiqueta del producte i respecte les seves indicacions sobre terminis de seguretat, dosis, tractaments per campanya, equips de protecció individual de l'aplicador, etc.

FITOSANITARIS

Formació per als usuaris professionals de productes fitosanitaris

Quines persones han de fer la formació per usuaris professionals de productes fitosanitaris? I quin és el nivell de capacitació que necessiten?

a) **Bàsic:** per al **personal auxiliar** de tractaments terrestres i aeris, incloent els no agrícoles, i els agricultors que els realitzen a la pròpia explotació sense emprar personal auxiliar i utilitzant productes fitosanitaris que no siguin ni generen gasos tòxics, molt tòxics o mortals. També s'han d'expedir per al **personal auxiliar** de la distribució que manipuli productes fitosanitaris.

b) **Qualificat:** per als usuaris professionals responsables dels tractaments terrestres, inclosos els no agrícoles, i per als agricultors que realitzin tractaments emprant personal auxiliar. També, el personal que intervingui directament en la venda de productes fitosanitaris d'ús professional, capacitant per proporcionar la informació adequada sobre el seu ús, els seus riscos per a la salut i el medi ambient i les instruccions per mitigar aquests riscos. El nivell qualificat no atorga capacitació per realitzar tractaments que requereixin els nivells de fumigador o de pilot aplicador, especificats en les lletres c) i d).

c) **Fumigador:** per a aplicadors que realitzin tractaments amb productes fitosanitaris que siguin gasos classificats com a tòxics, molt tòxics, o mortals, o que generin gasos d'aquesta naturalesa. Per obtenir el carnet de fumigador serà condició necessària haver adquirit prèviament la capacitació corresponent als nivells bàsic o qualificat, segons el que especifica les lletres a) i b).

d) **Pilot aplicador:** per al personal que realitzi tractaments fitosanitaris des o mitjançant aeronaus, sense perjudici del compliment de la normativa específica que regula la concessió de llicències en l'àmbit de la navegació aèria.

Com s'acredita la capacitat?

La capacitat requerida s'acredita mitjançant la realització d'un curs de formació específic, d'acord amb el nivell requerit. En alguns casos molt específics, si es disposa de formació professional o grau universitari relacionat amb la matèria es pot convalidar la capacitat.

La durada dels cursos ha de ser com a mínim de 25 hores pel nivell bàsic, 60 hores pel nivell qualificat, 25 hores pel nivell fumigador i 90 hores pel nivell de pilot aplicador.

Podeu consultar el calendari de cursos, així com les entitats designades per part de la Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca per a impartir-los a la web de Sanitat Vegetal: <http://sanitatvegetal.caib.es>

Quina vigència té el carnet?

Té una vigència de 10 anys.

Què passa si m'ha caducat el meu carnet?

S'estableix una nova tipologia de formació, la **complementària**, és a dir, per a tots els usuaris professionals de productes fitosanitaris als quals els caduqui el seu nivell de qualificació, podran passar per una formació complementària (amb inferior número d'hores que la inicial) per actualitzar la seva formació i poder renovar així per 10 anys més.

Dins dels cursos de formació complementària hi ha cinc tipologies:

- Bàsic: Constarà de 7h, amb 2 h de caràcter pràctic.
- Qualificat: Constarà de 12h, amb 3h de caràcter pràctic.
- Fumigador: Constarà de 7h, amb 2 h de caràcter pràctic.
- Pilot aplicador: Constarà de 30h, amb 5h de caràcter pràctic.
- Curs Pont de bàsic a qualificat: Constarà de 35h, amb 3h de caràcter pràctic.

A partir del 26 de novembre de 2015, puc comprar productes fitosanitaris d'ús professional?

Si, sempre que tingui com a mínim el carnet d'usuari professional de productes fitosanitaris nivell bàsic. Si no, es poden comprar els productes fitosanitaris d'ús domèstic.

Què he de fer per inscriure'm en el Registre oficial de productors i operadors de mitjans de defensa fitosanitària?

Al expedir el carnet es fa la inscripció d'ofici en el Registre oficial de productors i operadors de mitjans de defensa fitosanitària (ROPO) a la Secció IV d'usuaris professionals, i per tant, no cal fer cap tràmit addicional.

En el cas de treballar per a tercers, és a dir, realitzar treballs agrícoles o de jardineria com a autònom o empresa, s'ha d'inscriure a més en la Secció II del ROPO, d'entitats de tractament. Aquest tràmit no és d'ofici i per tant, s'ha de demanar per part de la persona interessada.

Què he de fer si he perdut el carnet?

Si he perdut el carnet o he sofert un robatori, s'ha de sol·licitar un duplicat del carnet d'acord amb el model normalitzat.

On és vàlid el carnet d'aplicadors i manipuladors de productes fitosanitaris?

El carnet emès per qualsevol comunitat autònoma és vàlid per tot el territori espanyol, per tant, si es canvia de residència no cal demanar un nou carnet.

Nova legislació d'àmbit autonòmic

Previsiblement, el proper mes, es publicarà una nova Ordre del conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca per la qual es regularà la formació dels usuaris professionals i venedors de productes fitosanitaris per a l'obtenció de carnets dels diferents nivells de capacitat a la Comunitat Autònoma les Illes Balears.

L'Ordre té per objecte:

- Definir els nivells de capacitat que han d'assolir les persones que desenvolupen activitats relacionades amb la utilització i venda de productes fitosanitaris per a ús professional.
- Regular les entitats de formació acreditades per impartir els cursos de capacitat i el seu professorat.
- Regular els cursos de capacitat i els exàmens a realitzar.
- Establir les normes i el procediment per a l'expedició, renovació i convalidació del corresponent carnet d'usuari professional de productes fitosanitaris.

Com puc tenir més informació?

A l'adreça URL: sanitatvegetal.caib.es, per correu electrònic a: sanitatvegetal@dgagric.caib.es o bé al Servei d'Agricultura 971176666 ext. 66098.

Govern de les Illes Balears

Conselleria de Medi Ambient, Agricultura i Pesca
Direcció General d'Agricultura i Ramaderia

Palma, març de 2016

Govern de les Illes Balears

Serveis de Millora Agrària i Pesquera